

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1996-1997

---

12 MARS 1997

Proposition de loi modifiant l'article 620 du Code judiciaire

(Déposée par M. Vandenberghe)

DÉVELOPPEMENTS

L'article 617 du Code judiciaire dispose que les jugements du tribunal de première instance et du tribunal de commerce qui statuent sur une demande dont le montant ne dépasse pas 75 000 francs, sont rendus en dernier ressort. Cette règle s'applique également aux jugements du juge de paix ou à ceux du tribunal de police en matière de réparation d'un dommage résultant d'un accident de la circulation, lorsqu'il est statué sur une demande dont le montant ne dépasse pas 50 000 francs.

Pour le calcul de ces montants, l'article 620 du Code judiciaire stipule ceci: «Lorsque la demande reconventionnelle dérive soit du contrat ou du fait qui sert de fondement à l'action originaire, soit du caractère vexatoire ou téméraire de cette demande, le ressort se détermine en cumulant le montant de la demande principale et le montant de la demande reconventionnelle.»

Par contre, le montant de la demande incidente n'est pas ajouté au montant de la demande principale pour déterminer le ressort. Cela découle de l'article 621 du Code judiciaire, lequel, selon la Cour de cassation, met l'accent sur l'individualité de la demande incidente (Cass., 13 avril 1989, *R.W.*, 1990-1991, 359). Par conséquent, la décision relative à la demande principale et à la demande incidente n'est pas susceptible d'appel, si ces demandes n'atteignent pas chacune le montant requis, bien qu'elles

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1996-1997

---

12 MAART 1997

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 620 van het Gerechtelijk Wetboek

(Ingediend door de heer Vandenberghe)

TOELICHTING

Artikel 617 van het Gerechtelijk Wetboek stelt dat vonnissen in laatste aanleg gewezen worden door de rechtbank van eerste aanleg en de rechtbank van koophandel wanneer het bedrag van de vordering 75 000 frank niet overschrijdt. Voor vonnissen van de vrederechter, of van de politierechtbank inzake de vergoeding van schade volgend uit een verkeersongeval, is dit het geval voor vorderingen waarvan het bedrag 50 000 frank niet overschrijdt.

Met betrekking tot de berekening van deze bedragen bepaalt artikel 620 van het Gerechtelijk Wetboek: «Wanneer de tegenvordering ontstaat uit het contract of het feit dat aan de oorspronkelijke rechtsvordering ten grondslag ligt, ofwel uit de tergende of roekeloze aard van deze vordering, wordt de aanleg bepaald door samenvoeging van het bedrag van de hoofdvordering en het bedrag van de tegenvordering.»

Het bedrag van een tussenvordering daarentegen wordt voor het bepalen van de aanleg niet samengevoegd met het bedrag van de hoofdvordering. Dit volgt uit artikel 621 van het Gerechtelijk Wetboek dat volgens het Hof van Cassatie de individualiteit van de tussenvordering beklemtoont (Cass., 13 april 1989, *R.W.*, 1990-1991, 359). Dit maakt dat de beslissing omtrent de hoofdvordering en de tussenvordering niet vatbaar is voor hoger beroep indien deze vorderingen afzonderlijk niet het vereiste

l'atteignent par leur cumul. De même, lorsque la demande principale excède le taux du dernier ressort, une demande incidente qui n'atteint pas le montant requis demeure une demande en dernier ressort.

Ce régime entraîne une certaine inégalité lorsqu'en cas d'accident de la circulation, par exemple, tant la personne lésée que le prétendu générateur du dommage ont subi des dommages.

La personne lésée pourra citer, au choix, le générateur du dommage ou l'assureur de ce dernier. (L'article 12 de la loi du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs confère en effet à la personne lésée un droit propre contre l'assureur.)

Dans l'hypothèse où la personne lésée cite l'assureur, le prétendu générateur du dommage ne pourra pas introduire de demande reconventionnelle (en réparation du dommage qu'il a subi), mais seulement une demande incidente, bien que sa demande dérive du fait qui sert de fondement à l'action originaire. Par conséquent, au cas où sa demande (incidente) ne dépasse pas le taux du dernier ressort, il ne pourra pas interjeter appel du jugement à intervenir. Dès lors, si l'assureur interjette appel du jugement sur la demande principale et si, en appel, ce n'est plus le prétendu générateur du dommage mais la personne lésée qui est reconnue responsable de l'accident, la demande incidente (du générateur du dommage), quoique fondée suite au transfert de responsabilité, ne peut plus être admise du fait de l'irrecevabilité de l'appel de la demande incidente.

Si, par contre, la personne lésée choisit de citer — comme elle est entièrement libre de le faire — le prétendu générateur du dommage même, la demande de ce dernier sera une demande reconventionnelle, dont le montant et celui de la demande principale seront cumulés pour déterminer le ressort. Au cas où la demande principale dépasse le taux du dernier ressort, cela signifie que la décision concernant la demande reconventionnelle est aussi toujours susceptible d'appel.

Une modification de l'article 620 du Code judiciaire dans le sens proposé ci-dessous mettra un terme à cette inégalité.

*
* *

bedrag bereiken, alhoewel zij samen wel dat bedrag halen. Zo ook blijft, wanneer de hoofdvordering wel de som van de laatste aanleg overstijgt, een tussenvordering die het vereiste bedrag niet haalt een vordering in laatste aanleg.

Deze regeling leidt tot een zekere ongelijkheid wanneer, zoals inzake verkeersongevallen, zowel de schadelijder als de beweerde schadeveroorzaker schade hebben geleden.

De schadelijder zal de keuze hebben tussen het dagvaarden van de schadeveroorzaker of diens verzekeraar. (Krachtens artikel 12 van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen beschikt de benadeelde immers over een eigen recht tegen de verzekeraar.)

Wanneer nu de schadelijder de verzekeraar dagvaardt, zal de beweerde schadeveroorzaker geen tegenvordering kunnen instellen (tot vergoeding van zijn schade) maar slechts een tussenvordering, alhoewel diens vordering ontstaat uit het feit dat aan de oorspronkelijke rechtsoverdracht ten grondslag ligt. Dit maakt dat deze laatste, in het geval zijn (tussen-)vordering het bedrag van de laatste aanleg niet overstijgt, geen hoger beroep zal kunnen instellen tegen het tussen te komen vonnis. Dit zal voor gevolg hebben dat, indien door de verzekeraar beroep wordt aangetekend tegen (de toekenning van) de hoofdvordering en in beroep niet de beweerde schadeveroorzaker maar de schadelijder aansprakelijk wordt gesteld voor het ongeval, de tussenvordering (van de schadeveroorzaker), hoewel deze gelet op het verleggen van de aansprakelijkheid gegrond is, niet meer kan worden toegekend gelet op de onontvankelijkheid van het hoger beroep tegen de tussenvordering.

Wanneer daarentegen de schadelijder zou gekozen hebben — en daar is hij volledig vrij in — om de beweerde schadeveroorzaker zelf te dagvaarden, dan zal de vordering van deze laatste een tegenvordering zijn en zal het bedrag ervan voor het bepalen van de aanleg samengeteld worden met dat van de hoofdvordering. Wanneer de hoofdvordering het bedrag van de laatste aanleg overstijgt, is met andere woorden ook steeds de beslissing inzake de tegenvordering voor beroep vatbaar.

Een wijziging van artikel 620 van het Gerechtelijk Wetboek in de zin zoals hierna weergegeven, zal aan deze ongelijke toestand een einde maken.

Hugo VANDENBERGHE.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article premier

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

L'article 620 du Code judiciaire est modifié comme suit :

« *Art. 620.* — Lorsque la demande reconventionnelle et la demande incidente, tendant à la prononciation d'une condamnation, dérivent soit du contrat ou du fait qui sert de fondement à l'action originaire, ou lorsque la demande reconventionnelle dérive soit du caractère vexatoire ou téméraire de cette demande, le ressort se détermine en cumulant le montant de la demande principale et le montant de la demande reconventionnelle et de la demande incidente. »

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 620 van het Gerechtelijk Wetboek wordt gewijzigd als volgt :

« *Art. 620.* — Wanneer de tegenvordering en de tussenvordering, strekkende tot het uitspreken van een veroordeling, ontstaan uit het contract of het feit dat aan de oorspronkelijke rechtsvordering ten grondslag ligt, of wanneer de tegenvordering ontstaat uit de tergende of roekeloze aard van deze vordering, wordt de aanleg bepaald door samenvoeging van het bedrag van de hoofdvordering en het bedrag van de tegen- en tussenvordering. »

Hugo VANDENBERGHE.